

Broj: 01-650/22
Podgorica, 28.11.2022. godine
MK

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 stav 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", br. 42/11 i 32/14) i nakon završenog postupka po pritužbi, daje,

MIŠLJENJE

I Uvod

1. Instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, obratili su se predstavnici roditelja djece – učenika osnovnih i srednjih škola sa mjestom prebivališta Botun, u vezi sa ukidanjem autobuske linije broj 26, prevoznika „Alivodić“.

U obraćanju se, između ostalog, navodi: da je nedavno ukinuta autobuska linija broj 26 prevoznika „Alivodić“, zbog čega se roditelji i učenici osnovnih i srednjih škola koji žive u naselju Botun dovedeni u nezavidnu situaciju da nemaju prevoz do škola u Podgorici, a najveći broj učenika pohađa JU OŠ „XX“; da ima oko 70 učenika koji putuju na relaciji Botun-Podgorica a koji su u prethodnom periodu koristili usluge prevoza do škole, obzirom na to da u naselju postoji samo četvorogodišnja osnovna škola; da su roditelji prinuđeni da sami obezbijede prevoz, ali da je to teško izvodljivo jer je većina u radnom odnosu; da smatraju da je neprilivatljivo da naselje koje broji 800 stanovnika nema obezbjeđenu autobusku liniju; da djeca putuju do škola oko 8 kilometara u jednom pravcu; da su se obraćali svim nadležnim organima – Sekretarijatu za saobraćaj, Ministarstvu prosvjete, kao i prevozniku, ali da i dalje nijej ponuđeno nikakvo rješenje, već se dešava da su djeca prinuđena da odsustvuju sa nastave. Zaštitnika mole da preuzme sve u svojoj nadležnosii da se ovaj problem u što kraćem roku riješi.

2. Zaštitnik je zapazio da su o ovom problemu, početkom školske godine, takođe izvještavali mediji u člancima u kojima se između ostalo isticalo da žitelji naselja Botun poručuju da nemaju mogućnost da svakodnevno voze djecu do škole i traže da im se hitno obezbijedi prevoz, te da su pojedini roditelji morali da promijene smjenu na poslu da bi dijete vodili u školu¹.

3. Predstavnici roditelja, 11.11.2022. godine, obavijestili su Zaštitnika da problem i dalje nije riješen, te da djeci nije obezbijedjen prevoz; da je linija bila uvedena pred održavanje izbora, a potom je nepun mjesec nakon istih bez objasnjenja opet ukinuta; da komuniciraju sa svim nadležnim ustanovama, ali nazalost bez rezultata. Zaštitnika mole da zaštini interese djece, jer će u suprotnom biti prinuđeni da organizujemo proteste kako bi djeci obezbijedili pravo na školovanje.

II Postupanje Zaštitnika

3. Zaštitnik je zatražio izjašnjenje od Glavnog grada Podgorice.

---

¹ <https://www.vijesti.me/tv/emisije/620402/autobuska-linija-iz-botuna-ne-radi-vec-tri-mjeseca-iz-glavnog-grada-traze-rjesenje> <https://www.dan.co.me/podgoricom/zahtjev-botunjana-ili-autobus-ili-blokada-saobračajnica-5135273>

Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za saobraćaj dostavio je izjašnjenje br D11-341/22-1682/2 u kojem se navodi: da shodno preuzetoj obavezi, a vezano za obraćanje predstavnika roditelja djece učenika osnovnih i srednjih škola iz naselja Botun koje se odnosi na ukidanje autobuske linije L-26 na kojoj je prevoz obavljalo preduzeće "Gradski saobraćaj Pg" d.o.o., ukazuju na sljedeće:

Da su od strane korisnika prevoza, upoznati da su prevoznici „Gradski saobraćaj Pg" d.o.o. i "BLT" d.o.o. obustavili obavljanje prevoza na određenim linijama, od kojih je jedna od linija upravo i linija koja je predmetom obraćanja predstavnika roditelja djece iz naselja Botun; da Glavni grad intenzivno sprovodi aktivnosti na modernizaciji i digitalizaciji linijskog prevoza putnika; da s tim u vezi, a nakon konsultacija sa građanima i analiziranja postojećeg modela, pristupilo se reorganizaciji autobuskih linija; da osim reorganizacije postojećih, uvele su se i četiri nove linije na kojima se prevoz vrši novim autobusima; da ukazuju da se navedeno sprovelo prije iznenadnog neočekivanog ukidanja linija od strane pomenutih prevoznika; da je na 34. sjednici Skupštine Glavnog grada usvojen predlog odluke o novoj nabavci autobusa u vrijednosti od 4 miliona eura, te da je raspisan tender za nabavku novih 29 autobusa, što će omogućiti nastavak aktivnosti u cilju zadovoljenja potreba prevoza svih korisnika i omogućavanja obavljanja ove djelatnosti na adekvatan način pod zadovoljavajućim uslovima; da svjesni iskazane problematike i nemogućnosti adekvatnog funkcionisanja uzrokovanog usljed nedostatka prevoza, naročito za učenike kojima je isti neophodan, napominju da se trenutno sprovode aktivnosti u cilju uspostavljanja prevoza kako na ovoj, tako i na drugim linijama na kojima je ukinut prevoz od strane pomenutih prevoznika; da pokušavaju da primjenom odgovarajućih modela u skladu sa propisanim procedurama da iznađu rješenje za predmetnu liniju, odnosno organizovanje njenog funkcionisanja u narednom periodu, ali da zakonski okviri onemogućavaju brzu i efikasnu reakciju; da s tim u vezi, kada se stvore kapaciteti za organizovanje prevoza na ovoj i drugim lokacijama, što se nadaju da će biti uskoro, blagovremeno i efikasno će se pristupiti organizaciji prevoza na ovoj liniji.

III Utvrđene činjenice

5. Iz pritužbe i izjašnjenja proizilazi:

- Da učenici koji stanuju u naselju Botun i koji u najvećem broju pohađaju JU OŠ "XX" u Podgorici, (kao i srednje škole) nemaju obezbijeđen prevoz do svojih škola;
- Da je zbog nepostojanja prevoza, učenicima koji žive u naselju Botun otežan pristup osnovnom obrazovanju, koje je obavezno i besplatno;
- Da je u prethodnom periodu postojala autobuska linija L-26 na kojoj je prevoz obavljalo preduzeće "Gradski saobraćaj" doo, koja je ukinuta;
- Da je Glavni grad Podgorica od strane korisnika prevoza iz naselja Botun, obaviješteni da su prevoznici "Gradski saobraćaj PG" doo i "BLT" doo obustavili obavljanje prevoza na određenim linijama;
- Da Glavni grad Podgorica preuzima određene aktivnosti u cilju iznalaženja rješenja za predmetnu liniju odnosno njeno organizovanje;
- Da je Skupština Glavnog grada Podgorice usvojila predlog odluke o nabavci novih autobusa i raspisan tender za nabavku 29 autobusa.

IV Relevantni propisi

6. Ustavom Crne Gore („Sl. list CG“ br.1/7) utvrđeno je:

Dijete uživa prava i slobode primjerno njegovom uzrastu i zrelosti. (čl. 74)

7. Konvencijom o pravima djeteta UN-a, garantovano je:

U svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, *najbolji interesi djeteta* biće od prvenstvenog značaja. (čl. 3 stav 1)

1. Države-potpisnice priznaju pravo djeteta na obrazovanje, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi jednakih mogućnosti, one će:

- (a) Proglasiti osnovno školovanje obaveznim i besplatno dostupnim za svakoga;
- (b) Ohrabrivati razvitak različitih oblika srednjeg obrazovanja, uključujući opšte i stručno obrazovanje, učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe;
- (c) Omogućiti pristup visokom obrazovanju za sve, na osnovu sposobnosti, svim odgovarajućim sredstvima;
- (d) Učiniti dostupnim svoj djeci obrazovne i stručno-obrazovne informacije i savjetovanje;
- (e) Preduzeti mjere da se podrži redovno pohađanje škola i smanjenje stopa prekida školovanja.

2. Države-potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da bi se obezbijedilo da se školska disciplina provodi na način primjeren dječijem ljudskom dostojanstvu i u skladu s ovom Konvencijom.

3. Države-potpisnice će unaprijeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju i modernim nastavnim metodama. U ovom pogledu će se posebna pažnja posvetiti potrebama zemalja u razvoju. (član 28)

Države-potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka:

- (a) Razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti; (čl. 29 stav 1 tačka 1)

8. Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju ("Sl. listu RCG", 31/05, 49/07, "Sl. listu CG", br 21/09... 45/10, ..., 44/13, 047/17 od 19.07.2017, 059/21 od 04.06.2021, 076/21 od 09.07.2021, 146/21 od 31.12.2021), propisano je:

Obrazovanje i vaspitanje ima za cilj:

obezbjedi mogućnost za svestrani razvoj pojedinca, bez obzira na pol, životno doba, socijalno i kulturno porijeklo, nacionalnu i vjersku pripadnost i tjelesnu i psihičku konstituciju (član 2/1

Obrazovanje i vaspitanje je djelatnost od javnog interesa čl. 4

Učenik ima pravo na:

- 1) smještaj i ishranu u domu;
- 2) stipendiju za talentovane;
- 2a) stipendiju za deficitarne kvalifikacije;
- 3) **participaciju prevoza.**

Bliže kriterijume za participaciju prevoza učenika propisuje Ministarstvo. (Član 130)

Javnoj ustanovi, iz mreže ustanova, obezbjeđuju se sredstva iz budžeta Crne Gore za:

- 1) bruto plate i ostala lična primanja zaposlenih;
- 2) tekuće investiciono održavanje;
- 3) investicije u ustanovama;
- 4) materijalne troškove i rashode za energiju;
- 5) permanentno usavršavanje nastavnika;

- 6) dopunsko osnovno obrazovanje građana Crne Gore na privremenom radu u inostranstvu;
- 7) osnovno obrazovanje odraslih lica;
- 8) eksternu provjeru znanja učenika propisanu zakonom (provjera znanja učenika na kraju trećeg ciklusa, maturalni i drugi ispiti);
- 9) stipendije za talentovane učenike;
- 10) takmičenje učenika;
- 11) eksperimentalnu nastavu;
- 12) smještaj i ishranu učenika u domu, odnosno u zavodu;
- 13) subvencioniranje udžbenika sa malim tiražom i udžbenika za obrazovanje nacionalnih, odnosno etničkih grupa;
- 14) troškove ishrane djece u predškolskoj ustanovi čiji roditelji su korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice u skladu sa posebnim propisima;
- 15) osposobljavanje i usavršavanje direktora i za rad stručnih savjeta;
- 16) razvojni, savjetodavni i istraživački rad u obrazovanju i vaspitanju;
- 17) razvoj informacionog sistema;
- 18) subvencioniranje rješavanja stambenih potreba zaposlenih u ustanovi;
- 19) druge obaveze utvrđene zakonom;
- 20) **participaciju prevoza učenika.**

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, za finansiranje potreba iz tač. 2, 3 i 4 ovog stava, u javnim ustanovama iz mreže ustanova čiji je osnivač opština, sredstva se obezbjeđuju u budžetu opštine.

Sredstva za finansiranje javnih ustanova koje nijesu u mreži ustanova, a osnivač je opština obezbjeđuju se u budžetu opštine. (čl. 136)

Ustanova može sticati sredstva iz budžeta opštine, za:

- 1) materijalne troškove (održavanje higijene, deratizaciju i dezinfekciju, telefonske i poštanske usluge, internet);
- 2) investicije u ustanovama čiji je osnivač opština;
- 3) osiguranje objekata ustanove;
- 4) obavezni zdravstveni i sanitarni pregled nastavnika i djece, odnosno učenika;
- 5) **prevoz učenika osnovne škole;**
- 6) protivpožarnu zaštitu;
- 7) porez i druge dažbine koje propisuje lokalna samouprava;
- 8) korišćenje komunalnih usluga i komunalije;
- 9) naknadu za zemljarinu i firmarinu. (Član 136a)

9. Zakonom o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Sl. list RCG“, br. 064/02 od 28.11.2002, 049/07 od 10.08.2007, "Službeni list Crne Gore", br. 045/10 od 04.08.2010, 040/11 od 08.08.2011, 039/13 od 07.08.2013, 047/17 od 19.07.2017, 059/21 od 04.06.2021)), propisano je:

Osnovno obrazovanje i vaspitanje je obavezno za svu djecu uzrasta od šest do 15 godina života.

Roditelj mora obezbijediti da njegovo dijete ispuni osnovnoškolsku obavezu iz stava 1 ovog člana. (član 4 stav 1 i 2)

10. Pravilnik o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe ("Sl. listu CG", br. 66/10, 41/13), propisuje:

Ustanova koja ima vozilo za prevoz učenika i zaposlenih, gdje ne postoji redovna linija organizovanog prevoza, ima pravo na jednog izvršioca na radnom mjestu vozača.

Izuzetno, od stava 1 ovog člana, kada zbog konfiguracije terena nije moguće organizovati prevoz učenika i zaposlenih jednim prevoznim sredstvom, na obrazložen zahtjev ustanove, Ministarstvo može odobriti dva izvršioca na radnom mjestu vozača.

11. Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 034/19 od 21.06.2019, 038/20 od 25.04.2020, 050/22 od 09.05.2022, 084/22 od 01.08.2022):

Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisima:

3) uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju i autotaksi prevoz;

...

15) u skladu sa mogućnostima, učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom; (iz čl. 27)

12. Pravilnik o kriterijumima i načinu prijema učenika u domove učenika i ostvarivanju prava na participaciju prevoza ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 056/03 od 06.10.2003, Službeni list Crne Gore", br. 039/15 od 21.07.2015, 042/16 od 11.07.2016)

Pravo na participaciju prevoza u prigradskom saobraćaju ostvaruju učenici osnovne škole, koji putuju pet i više kilometara do škole.

Pravo na participaciju prevoza u prigradskom saobraćaju ostvaruju učenici srednje škole, koji putuju pet i više kilometara do škole. (Član 14)

Učenici osnovne škole ostvaruju pravo na participaciju prevoza u iznosu od 40% od cijene karte, a učenici srednje škole u iznosu od 20% od cijene karte.

Učenici iz člana 14 ovog pravilnika, čiji roditelji odnosno staratelji ostvaruju pravo na materijalno obezbjeđenje po propisima o socijalnoj zaštiti, ostvaruju pravo na participaciju prevoza u iznosu od 50% od cijene karte. (Član 15)

12. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG" br. 42/11 i 32/14) propisuje:

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda. (član 41/1)

V Zaključna ocjena

13. Iz sprovedenog postupka, Zaštitnik je ustanovio da djeci koja stanuju u naselju Botun a pohađaju osnovne škole u naselju Zabjelo, nije obezbijeden prevoz do svojih škola koje su od mjesta stanovanja udaljene i do osam kilometara, čime se ovim učenicima onemogućava pristup obrazovanju.

Naglašavamo da djeci koja žive u udaljenim krajevima - prigradskom naselju, a koja nemaju obezbijeden prevoz, nijesu obezbijedene usluge podrške u punoj mjeri, koje bi obezbijedile potpuno uključivanje djece kako u nastavne, tako i u van nastavne i aktivnosti u zajednici i vršnjačkoj grupi. Jedini oblik podrške mogla bi biti finansijska naknada troškova prevoza, odnosno dijela prevoza- participacija, koja često nije dovoljna da obezbijedi adekvatan prevoz djece do i od. Participacija nerijetko ne uvažava realne troškove prevoza, već se određuju u visini cijene karte javnog prevoza čak i tamo gdje javni prevoz nije organizovan. Djeci koja nemaju prevoz, takođe nijesu na raspolaganju usluge koje omogućavaju njihovo puno uključivanje u zajednicu (sekcije, sport, kultura), na koji način je dovedeno u pitanje ostvarivanje drugih prava osim obrazovanja. (pravo na slobodno vrijeme, participaciju).

14. Činjenica je da je nakon duže vremena saobraćanja, ukinuta linija na relaciji Botun – Podgorica, a koju je obezbjeđivao prevoznik – privredno društvo. Glavni grad Podgorica, istakao je da je ova situacija bila

ne očekivana i iznenadna, ali da sprovede određene aktivnosti u cilju uspostavljanja prevoza na pomenutoj relaciji.

15. Podsjećamo da je odredbom člana 14 Pravilnika o kriterijumima i načinu prijema učenika u domove učenika i ostvarivanje prava na participaciju prevoza („Sl. list RCG 56/03), propisano da pravo na participaciju prevoza u prigradskom saobraćaju ostvaruju učenici osnovne škole, koji putuju pet i više kilometara do škole, narelacijama gdje je organizovan javni prevoz; da shodno čl. 15 Pravilnika, učenici osnovne škole ostvaruju pravo na participaciju prevoza u iznosu od 40 % od cijene karte a učenici čiji roditelji/ staratelji ostvaruju pravo na materijalno obezbjeđenje porodice, ostvaruju pravo na participaciju prevoza u iznosu od 50 % od cijene karte.

Međutim, u prethodnom periodu autobuska linija koja je prevozila putnike (među kojima i učenika) iz naselja Botun do naselja Zabjelo, ne saobraća. Primjećuje se da su roditelji učenika koji nemaju prevoz do škole, obraćali kako Glavnom gradu Podgorici, tako i ustanovama koje djeca pohađaju radi obezbjeđenja prevoza njihovoj djeci, ali do danas, učenicima nije obezbijeđen prevoz. Po mišljenju Zaštitnika ovakva situacija nije i ne može biti u najboljem interesu ove djece, te je potrebno uključivanje svih nadležnih organa i službi kako bi svak dao doprinos rješavanjem ovog problema. Zaštitnik razumije činjenicu da Ministarstvo prosvjete nema mandat da organizuje gradski i međugradski prevoz, što je u nadležnostima opština, odnosno Glavnog grada da se bave prevozom, a Ministarstvo participira u cijeni karte. Međutim u konkretnom slučaju nema uopšte organizovanog gradskog prevoza (pa roditelji i da žele, ne mogu ostvariti participaciju).

16. I pored domaćih i međunarodnih propisa kojima je garantovano besplatno osnovno-školsko obrazovanje, zapažamo da su prilikom njegovog ostvarivanja prisutni skriveni troškovi – nabavka školskih udžbenika, školskog pribora i dr., a što nijesu zanemarljivi izdaci za porodični budžet. Učenički prevoz, naime još uvijek nije u potpunosti besplatan i dostupan svoj djeci koja imaju potrebu da ga koriste, a na koju činjenicu je Zaštitnik ukazivao u ranijim slučajevima davajući preporuke, kako pojedinačne tako i sistemske u cilju rešavanja ovog, za djecu važnog problema². Takođe u svom Alternativnom izvještaju³ isticao je da treba pojačati napore da se poboljša pristup kvalitetnom obrazovanju (predškolskom, osnovnoškolskom i srednjem) u ruralnim sredinama i malim gradovima uključujući i prevoz učenika⁴.

Vladi Crne Gore krajem 2020. godine, nakon rada na jednom konkretnom slučaju, data je preporuka da izvrši analizu postojećeg nacionalnog zakonodavstva i njegovu usklađenost sa međunarodnim propisima u cilju pronalaženja adekvatnog i efikasnog sistemskog uređenja u odnosu na organizaciju prevoza učenika, bez razlike, a u cilju obezbjeđivanja jednake dostupnosti obrazovanja za svako dijete⁵. Zaštitnik ostaje pri upućenim preporukama i očekuje da se relevantni organi, sa dužnom pažnjom posvete ovom bitnom segmentu pristupa obrazovanju.

17. Zaštitnik smatra da je u cilju ostvarivanja prava na obrazovanje, potrebno preduzeti sve potrebne aktivnosti da se poboljša pristup kvalitetnom obrazovanju (predškolskom, osnovnoškolskom i srednjem) u ruralnim sredinama i manjim gradovima uključujući i prevoz učenika. Naročito imajući u vidu činjenicu da se početkom godine, roditelji suočavaju sa poteškoćama zbog nepostojanja prevoza u udaljenim naseljima, zbog čega u nekim situacijama pribjegavaju i obustavom slanja djece na nastavu, o čemu su i mediji izveštavali. Ukazivano je da već duže vrijeme stanovnici Murina imaju problem sa prevozom djece od Murina do Berana, pa djeca koja su iz okolnih sedam sela oko Murina nemaju uopšte prevoz, kao i da je Vlada Crne Gore nakon protesta roditelja i učenika odlučila da doplaćuje dio mjesečne karte učenicima⁶, što je predstavljalo ad hok rješenje problema. Međutim, evidentno je da se u pojedinim sredinama zbog nedostatka prevoza učenici i

² https://www.ombudsman.co.me/docs/1606472719_23112020-preporuka-sp.pdf

³ Alternativni izvještaj Zaštitnika o drugom i trećem periodičnom izvještaju CG o primjeni Konvencije UN o pravima djeteta

⁴ <https://www.ombudsman.co.me/img-publications/22/lat-final-alternativni-i-djecji.pdf>

⁵ (Mišljenje Zaštitnika 01-845/20 od 23.11.2020. godine)

⁶ <https://aloonline.me/vijesti/roditelji-djeca-murina-prevoz-skola/>

roditelji suočavaju sa problemima, te je svakako potrebna brza reakcija u rešavanju ovog problema, kako se ne bi prenosio iz godine u godinu.

18. Podsjećamo da lokalne zajednice, u skladu sa mogućnostima, učestvuju u obezbjeđivanju uslova i unaprjeđenju raznih djelatnosti, među kojima i obrazovanja. Naime lokalna samouprava je nadležna za pružanje raznovrsne podrške djeci/učenicima. Najčešći vid pomoći je obezbjeđenje materijalne pomoći za djecu iz socijalno-ugroženih porodica (besplatni udžbenici, užina, izleti itd.) i prevoz učenicima osnovnih škola. U konkretnom slučaju lokalna uprava - Glavni grad Podgorica, iako faktički nije nadležan za obezbjeđenje đачkog prevoza, ona ima mandat da uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju.

Imajući u vidu da je u prethodnom periodu dao preporuke resornom ministarstvu, kao i Vladi Crne Gore, kod činjenice da opština uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju, te da u svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interesi djeteta treba da budu od prvenstvenog značaja, Zaštitnik daje

PREPORUKU

Glavnom gradu Podgorica
Ministarstvu prosvjete
OŠ „XX“ Podgorica

- da u međusovnoj saradnji, preduzmu radnje i mjere, kako bi se do početka drugog polugodišta 2022/2023 godine, uspostavio gradski prevoz na relaciji Botun – Zabjelo koji bi mogli koristiti učenici koji putuju do svojih škola.

Glavni grad i Ministarstvo dužni su da Zaštitniku dostave izvještaj o mjerama i radnjama preduzetim na izvršenju preporuke u roku od 30 dana od dana prijema ovog akta.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA
CRNE GORE
Snežana Mijušković

D-na:

- Glavni grad Podgorica
- Ministarstvu prosvjete
- JU Osnovna škola „XX“ Podgorica
- podnosiocu/teljki pritužbe
- a/a